

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUS
University Consortium of Seinäjoki

TAMPEREEN YLIOPISTO | HELSINGIN YLIOPISTO | SIBELIUS-AKATEMIA | VAASAN YLIOPISTO | TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Seinäjoen yliopistokeskus

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuonna 2008

Käsitelty johtoryhmän kokouksessa 7.1.2008.

Esitetään hyväksyttäväksi rehtorien kokouksessa 1.2.2008

Sisällysluettelo

1. Seinäjoen yliopistokeskus	3
2. Yliopistoyhteistyön strategia ja tavoitteet.....	4
3. Tutkimus.....	7
4. Aikuiskoulutus.....	10
5. Yhteisten osaamisalueiden vahvistaminen.....	13
6. Tutkimus- ja oppimisympäristöt.....	14
7. Palveluyksikkö.....	15
8. Yliopistokeskuksen sisäinen yhteistyö	15
9. Valtakunnallinen yhteistyö.....	15
10. Yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa	16
11. Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma vuonna 2008	17

1. Seinäjoen yliopistokeskus

Seinäjoen yliopistokeskus on aloittanut toimintansa vuonna 2004. Tampereen, Helsingin, Vaasan ja Tampereen teknillisen yliopiston sekä Sibelius-Akatemian välinen sopimus yhteistyöstä Seinäjoen yliopistokeskuksessa uusittiin joulukuussa 2006. Sopimus on voimassa toistaiseksi, mutta tarkistamisen tarpeen arvioi rehtorien kokous vähintään kolmen vuoden välein. Koordinoivana yliopistona toimii Tampereen yliopisto. Yhteisiä tehtäviä varten palveluyksikössä toimii kolmen henkilöä, jotka ovat Tampereen yliopiston palkkaamia.

Yliopistotoimintaa Seinäjoella on ollut vuodesta 1981 lähtien, verkosto on kehittynyt vaiheittain. Seuraavassa on lueteltu Seinäjoella toimivat yliopistot, toiminnan aloittamisvuosi ja Seinäjoella v. 2007 toimivat laitokset

Tampereen yliopisto (1981)

- täydennyskoulutuskeskus (TYT)
- alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö (SENTE)
- lääketieteen laitos
- hoitotieteen laitos

Helsingin yliopisto (1988)

- Ruralia-instituutti

Sibelius-Akatemia (1991)

- täydennyskoulutus
- kansanmusiikin osasto

Vaasan yliopisto (1998)

- Seinäjoen erillislaitos
- johtamisen laitos
- markkinoinnin laitos
- tuotannon laitos

Tampereen teknillinen yliopisto (2002)

- Seinäjoen yksikkö
- lääketieteellisen tekniikan laitos
- materiaaliopin laitos
- rakennetekniikan laitos
- konstruktitekniikan laitos
- elektroniikan laitos

Yliopistokeskuksen yhteistoimintaelimiä ovat rehtorien kokous ja johtoryhmä. Rehtorien kokouksella on strateginen rooli. Johtoryhmä huolehtii strategian valmistelemisesta, toteuttamisesta sekä ohjaa operatiivista toimintaa. Tehtävät edellyttävät säännöllistä kokoontumista noin kerran kuukaudessa. Alueellinen neuvottelukunta koostuu julkisen sektorin,

elinkeinoelämän sekä yliopistojen edustajista. Se toimii vuorovaikutuskanavana alueen ja yliopistokeskuksen välillä ja tekee ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Näiden lisäksi yliopistokeskuksen sisällä toimii useita yhteistyöryhmiä.

Yliopistokeskuksen vision peruselementteihin kuuluvat yliopistollisuus ja tieteeseen tukeutuminen. Keskus edistää yliopistojen yhteiskunnallista vuorovaikutusta niin että sekä työ- ja elinkeinoelämän että yliopistojen toiminta kehittyvät. Arkisessa työssä keskus lisää rikastuttavaa vuorovaikutusta asiantuntijoiden välillä.

2. Yliopistoyhteistyön strategia ja tavoitteet

Seinäjoen yliopistokeskus tehostaa yliopistojen toiminnan alueellista vaikuttavuutta. Yliopistokeskuksen tieteellisestä toiminnasta vastaa jokainen yliopisto omalta osaltaan. Yhteistyöllä ja yhteistoiminnalla on tavoitteena saada aikaan lisäarvoa jokaisen yliopiston toimintaan Etelä-Pohjanmaalla. Lisäarvo merkitsee tieteellisen työn vahvistumista ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen laajenemista.

Yliopistojen keskinäisen sopimuksen mukaan Seinäjoen yliopistokeskuksen toiminnan tavoitteita ovat yliopistollisen tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen palvelutehtävän koordinointi sekä kehittäminen Etelä-Pohjanmaalla, yliopistoyksiköiden yhteistyön tiivistäminen, korkeatasoisten tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeiden aikaan saaminen, yhteistyön ja työnjaon edistäminen yliopistojen ja ammattikorkeakoulun välillä ja korkea-asteen tutkimuksen ja koulutuksen alustrategian toteuttaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa Etelä-Pohjanmaalla.

Toiminnan strategista kehittämistä käsiteltiin laajennetussa rehtorien kokouksessa 15.12.2005. Kokoukseen kutsuttiin mukaan rehtorien sekä johtoryhmän lisäksi kaikki tutkimusryhmien vetäjät eli käytännössä professorit. Kokouksen johtopäätöksenä todettiin, että on kiinnostavaa ja arvokasta nähdä Seinäjoen yliopistokeskus nimenomaan yliopistokeskuksena kuin pelkästään yliopistojen toimintana Seinäjoella. On käytännössä hyvin vaativaa, että kaikki yliopistot näkisivät yliopistokeskuksen samalla tavalla ja resursoisivat toimintaa samalla tavalla. Yliopistokeskus on parhaimmillaan laboratorio, jossa kehitetään yliopistollisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tälle toiminnalle tarvitaan resurssit, jotka turvaavat toiminnan jatkuvuuden.

Yliopistot ovat organisoituneet Seinäjoelle monella eri tavalla. Esimerkiksi Tampereen teknillisen yliopiston toiminta on monen ainelaitoksen toimintaa Seinäjoella. Vaasan yliopiston on puolestaan organisoinut toimintansa Seinäjoella erillislaitokseksi. Toiminnan ja talouden suunnittelussa

jokainen Seinäjoella toimiva viiden yliopiston yksikkö tekee oman toiminta- ja taloussuunnitelmansa. Yliopistokeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma keskittyy kaikille yliopistoille yhteisten asioiden käsittelyyn ja toiminnallisten painopisteiden suunnitteluun.

Strategisen suunnittelun lähtökohta on, että yliopistokeskuksen toiminta on viiden yliopiston toimintaa. Keskukseen tarjoamia toiminnallisia etuja ovat mahdollisuus monitieteelliseen työhön ja mahdollisuus henkilötason yhteistyöhön sekä akateemisten että myös muiden kuin akateemista osaamista synnyttävien organisaatioiden kanssa. Yliopistokeskus tukee yhteistyöverkostojen rakentamista maakunnan toimijoihin.

Seinäjoen yliopistokeskuksen strategisia painopistealueita toiminnassa ovat:

- Seinäjoen yliopistokeskuksella on johtava asema alueella tieteellisessä työssä ja siihen perustuvassa osaamisen kehittämisessä
- työelämä- ja kysyntälähtöisyyden sekä monitieteellisyyden hyödyntäminen aikuiskoulutuksessa
- osaamisen lisääminen tutkimuksen, kehittämistyön ja koulutuksen vuorovaikutuksella erityisesti informaatioteknologian hyödyntämisessä, liiketoimintaosaamisessa, elintarvikealalla ja hyvinvoinnin alueellisessa kehittämisessä
- yhteiskunnallisen palvelutehtävän ja vuorovaikutuksen uusien muotojen kehittäminen ja käyttöön ottaminen
- koulutuksen ja tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen yliopistojen ja erityisesti Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyönä

Tutkimuksen organisaatioon kuuluu noin 20 tutkimusryhmää, joiden toimintaa vetää professori tai muu tutkimusryhmän johtaja. Epanet -kehittämisohjelmalla on vuosina 2000-2006 käynnistetty 16 tutkimusryhmän toiminta sekä resursoitu ryhmän vetäjän, professorin palkkaus. Tutkimusryhmien tutkimusalat ovat mahdollisimman uusia tieteellisen työn näkökulmasta. Sen lisäksi aloilla on yhteys Etelä-Pohjanmaan elinkeino- ja työelämän painopistealueille.

Yliopistokeskuksen osaamisaloja ovat: informaatioteknologian soveltaminen, liiketoimintaosaaminen, materiaalit ja elintarvikkeet sekä hyvinvoinnin edistäminen. Pitkällä tähtäimellä pyritään siihen, että jokaisella alalla on tarjolla tutkintoon johtavia opintopolkuja aikuisopiskelijoille. Opintopolkujen sisällöissä hyödynnetään monitieteellisyyttä ja mahdollisuutta rakentaa opintopolku eri yliopistojen opintosuorituksista. Tämän lisäksi monitieteellisyydellä vahvistetaan täydennyskoulutusta.

Yliopistokeskuksen vuoden 2008 avaintavoitteita ovat:

- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan jatkuvuuden lisääminen, tutkimusryhmätyöskentelyn vahvistaminen sekä vaikuttavuuden lisääminen vahvistamalla tutkimustiedon siirron prosesseja
- Aikuiskoulutuksen laadullinen ja määrällinen vahvistaminen
- Yliopistojen keskinäisen yhteistyön tiivistäminen ja sisäisen vahvuuden kehittäminen
- Aikuiskoulutuksen koordinaatio- ja resurssikeskuksen toteuttaminen toiminnallisena yhteistyönä yliopistoyksiköiden välillä
- Yhteistyön tiivistäminen Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa 6.9.2007 allekirjoitetun yrittäjyysmaakunnan korkeakoulujen yhteistyöasiakirja mukaisesti
- Alueellisen innovaatioympäristön kehittämistyöhön osallistuminen sekä kansallisessa että kansainvälisessä yhteistyöverkostossa

Tutkimus- ja kehittämistyön jatkuvuuden lisääminen edellyttää toimintaa ja tuloksia koskevan tiedon kehittämistä, toiminnan sisällöllistä kehittämistä yliopistojen ja yhteiskunnallisten sidosryhmien kanssa sekä rahoituksen suunnittelua. Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkostoa koskeva tutkimus- ja innovaatio-ohjelma on päivitetty vuoden 2007 lopussa. Vuoden 2008 alkaa Euroopan Unionin uusien rakennerahasto-ohjelmien käytännön toteutus. Uudet rahoitusohjelmat tarjoavat välineitä vahvistaa tutkimusryhmien toimintaa sekä tutkimustiedon siirtoa työelämään sekä välittäjäorganisaatioiden kautta että myös suoraan mm. yrityksiin.

Opetusministeriön työryhmämuistiossa 8.3.2006 koskien korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä todetaan, että yliopistokeskuksista kehitetään aikuiskoulutuksen alueellisia koordinaatio- ja resurssikeskuksia. Vuonna 2007 tehdyn selvitystyön pohjalta koordinaatio- ja resurssikeskusajatus toteutetaan ensivaiheessa yliopistoyksiköiden yhteistyön kautta. Yhteistyö koskee koulutuksen suunnittelua, markkinointia sekä koulutuksen toteuttamista. Yhteistyöllä lisätään virtuaaliopetuksen käyttöä aikuiskoulutuksessa. Tavoitteena on, että vaihteittain toiminnallinen yhteistyö ulottuu myös muihin korkeakoulutoimijoihin Etelä-Pohjanmaalla.

Seinäjoella toimivien yliopistoyksiköiden sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun välinen yhteistyö on ollut tiivistä ja monipuolista erityisesti 2000-luvun alusta lähtien. Mittava tutkimuksen vahvistamisprosessi Epanet on laajentanut yhteistyötä uusille aloille. Ammattikorkeakoulun profiili alueen merkittävänä koulutusorganisaationa ja yliopistokeskuksen tutkimus- ja kehittämistyöpainotteisuus täydentävät toisiaan toiminnallisesti. Yrittäjyys, moniulotteisena ja monimuotoisen ilmiönä, tarjoaa hyvän foorumin yhteistyön käytäntöjen kehittämiseen.

Korkeakoulujen toiminnalta edellytetään sekä laatua että vaikuttavuutta. Niitä voidaan tarkastella monista eri näkökulmista. Yliopistokeskuksen tapauksessa välittömässä yhteistyössä oleva

organisatorinen ja maantieteellinen ympäristö tarjoaa tärkeän näkökulman. Osaamisympäristöissä korkeakouluilla on tärkeä rooli. Kiinnostus uutta synnyttävistä osaamisympäristöistä, innovaatioympäristöistä, on kansainvälistä. Syynä on kokemusperäinen havainto, että uutta tietoa, osaamista, tuotteita, toimintatapoja ja ajatuksia syntyy joissain ympäristöissä selvästi enemmän kuin toisissa. Etelä-Pohjanmaalla on haluttu ja halutaan olla aktiivisia innovaatioympäristön rakentamisessa. Tämän yhteistyöhön yliopistokeskus osallistuu aktiivisesti.

3. Tutkimus

Seinäjoen yliopistokeskuksen strategisena painopisteenä on tutkimus- ja kehittämistyö. Tutkimustyön volyymia ja laatua on nostettu mittavalla maakunnallisella työllä, jonka perimmäisenä tavoitteena on osaamisympäristön kehittäminen. Työ alkoi vuonna 2000. Maakunnallista yhteistyötä varten rakennettiin Epanet –verkosto. Ensimmäinen vaihe päättyi vuoden 2006 lopussa ja tuloksia pidetään yleisesti hyvinä. Tutkimusryhmiä syntyi professuurien ympärille, ja ryhmät toteuttivat mittavan määrän tutkimus- ja kehittämishankkeita yritysten sekä työelämän kanssa yhteistyössä.

Tutkimuksen ja kehittämistyön laajentamisessa maakunnallisen yhteistyön välineenä on käytetty tutkimus- ja innovaatio-ohjelmaa. Ohjelman avulla turvataan ensisijaisesti tutkimusryhmien vetäjien palkkaus. Ohjelman ensimmäinen versio päivitettiin vuoden 2007 aikana. Ohjelmaa päivitettäessä haastateltiin myös keskeisten yritysten edustajia. Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan painottuvaa strategiaa pidetään hyvänä. Tutkimustiedon siirtämisessä arvostetaan tutkijoiden maantieteellistä läheisyyttä ja mahdollisuutta henkilökohtaiseen vuorovaikutukseen. Ohjelman II version toteuttaminen on alkanut vaiheittain johtuen tutkimusryhmien vetäjien, professuurien rahoituksen päättymisen ajankohdista.

Ohjelasopimus rahoituksen koordinoijana on ollut välttämätön, koska tutkimusryhmien vetäjien, professoreiden, resursointi on hoidettu pääsääntöisesti monirahoitteisesti. Suurin osa on lisäksi rakennettu kehittämishankkeeksi. Jatkossa hankkeiden osuutta vähennetään ja pyritään saamaan aikaan pitkäjänteinen resurssipohja. Se tarvitaan avainhenkilöiden tehtävien jatkumisen turvaamiseksi. Resurssipohjan vahvistaminen on yhteydessä yliopistokeskuksen toimintamalliin. Toimintamallin ja resurssipohjan eri vaihtoehtoja tullaan tarkastelemaan vuonna 2008 toteutettavan yliopistokeskusten arvioinnin tulosten pohjalta.

Tutkimusryhmissä työskenteli vuonna 2007 runsaat 130 tutkijaa. Osa tehtävistä oli lyhytaikaisia, mutta luku kuvaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan toiminnan volyymia. Tutkijoista noin puolet

työskentelee Etelä-Pohjanmaalla ja puolet yhteistyökorkeakouluissa maakunnan ulkopuolella. Vuosien 2002 - 2007 on toteutettu yhteensä 115 jatkohanketta. Jatkohankkeilla on oma budjetti ja rahoitus. Jatkohankkeiden yhteisbudjetti on kuutena vuonna ollut yhteensä 12,333 miljoonaa euroa. Sen lisäksi ryhmien tutkijat ovat saaneet apurahoja noin 0,320 miljoonaa euroa

Tiedon siirtyminen tutkijoilta työelämään ja päinvastoin on avainprosesseja. Niitä halutaan edelleen vahvistaa ja monipuolistaa. Tutkimusryhmien kansainvälisyyttä lisätään. Kansainvälisellä yhteistyöllä vahvistetaan toiminnan laatua. Kansainvälistymiseen liittyy myös kansainvälisen rahoituksen suunnitelmallinen hyödyntäminen.

Seuraavassa luettelossa on tutkimusryhmät ja ryhmien johtajat painopistealueittain sekä nykyisen rahoituksen päättymisajankohta. Tutkimusryhmien vetäjien palkkaus on siirtynyt lähes kokonaan II vaiheeseen, mikä on myönteinen tilanne. Sulkeisiin on merkitty päättymisaika joka sisältyy valmiiksi saatuun, uusimpaan rahoitussuunnitelmaan. Joulukuussa 2007 rahoitussuunnitelmat olivat hallinnollisessa käsittelyssä.

Informaatioteknologian sovellukset	Nykyisen vaiheen päättymisaika
1. Virtuaalitekniikka, prof. Asko Ellman (TTY)	31.12.2008
2. Logistisen järjestelmät, prof. Petri Helo (VY)	31.8.2012
3. Älytekniikka, tutk.pääll. Jukka Kuusisto (TTY)	(31.12.2009)
4. Terveystieteiden tietotekniikka, prof. Kari Mäkelä (TTY)	31.12.2008
Liiketoimintaosaaminen	
5. Maaseutuyrittäjyys, tutk.joht./prof. Hannu Törmä (HY)	31.12.2008
6. Konseptijohtaminen, prof. Martti Lindman (VY)	31.12.2011
7. Yrittäjyys, prof. Teemu Kautonen (VY)	31.12.2011
8. Kuluttajakäyttäytyminen, prof. Harri Luomala (VY)	31.12.2011
Elintarvikeala ja materiaalin tutkimus	
9. Metallirakentaminen, prof. Markku Heinisuo (TTY)	31.12.2008
10. Elintarvikeketjut ja elintarvikkeiden turvallisuus, tutkimusjohtaja Ulrike Lyhs (HY)	(31.12.2012)
11. Muovikomposiittitekniikka, prof. Jyrki Vuorinen (TTY)	(31.12.2012)
12. Elintarvikekehitys, prof. Raija Tahvonen (TY)	31.3.2008
Hyvinvointi ja innovaatioympäristö	
13. Populaarimusiikki, prof. Vesa Kurkela (SibA)	30.4.2012
14. Laboratoriolääketiede, prof. Onni Niemelä (TaY)	31.12.2010
15. Aluetiede, tutk.pääll. Jari Kolehmainen (TaY)	30.4.2012
16. Maaseutupolitiikka, vanh.tutkija Antti Saartenoja (HY)	toistaiseksi
17. Luonnonvarojen kestävä käyttö ja luontoyrittäjyys,	

johtaja/prof. Sami Kurki (HY)

toistaiseksi

Tutkimusryhmän johtajan ja professorin siirtyessä rahoituksessa II vaiheeseen on arvioitu tarvitaanko tutkimusalan määrittelyyn tarkennuksia tieteen ja yliopiston näkökulmasta. Toisaalta on myös arvioitu miten yhteistyökumppanuudet työ- ja elinkeinoelämän kanssa ovat toteutuneet. Näiden näkökulmien yhdistelmästä on rakennettu ryhmien uudet toiminta- ja rahoitussuunnitelmat.

Tutkimus- ja innovaatio-ohjelman II –vaiheessa yhteistyökumppanuuksia ympäröidään yhteiskuntaa laajennetaan edelleen. Uusia yrityksiä ja palveluorganisaatioita pyritään saamaan yhteistyöhön mukaan. Se vahvistaa tieteeseen pohjautuvan innovaatiojärjestelmän toimintaa. Tutkimusryhmien toiminnassa ryhmien rakennetta pyritään vahvistamaan. Professorin ja nuorten tutkijoiden lisäksi rekrytoidaan vanhempia tutkijoita. Tähän antaa mahdollisuuksia myös maakunnalliset ja valtakunnalliset kehittämisohjelmat.

Seinäjoen yliopistokeskus on mukana valtakunnallisessa pienten ja keskisuurten kaupunkiseutujen innovaatioympäristöjen kehittämistyössä. Innovaatioympäristöt ovat toisaalta tutkimuksen kohde, mutta toisaalta yliopistokeskus on mukana paikallisen innovaatioympäristön toiminnassa. Tutkimusryhmät tekevät yhteistyötä ammattikorkeakoulun, teknologiakeskusten sekä mm. osaamisintensiivisten yrityspalvelujen tuottajien kanssa.

Seinäjoki koordinoi valtakunnallisen aluekeskusohjelmien innovaatioympäristöjen kehitystyötä. Tähän työhön yliopistokeskus osallistuu tieteellisen yhteistyökumppanina. Yliopistokeskus on mukana VBN-Innoreg –hankkeessa, jossa on mukana alueita Pohjoismaista, Baltiasta ja Keski-Euroopasta. Hankkeen toista vaihetta suunnitellaan keväällä 2008. Lisäksi osallistutaan alueellisen tutkimuspolitiikan sekä monen korkeakoulun muodostamien tiedekampusten kansainväliseen kehittämis-yhteistyöhön.

4. Aikuiskoulutus

4. 1. Tutkintoon johtava aikuiskoulutus

Tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta toteutetaan avoimen yliopiston opintopolkuina ja tutkintotavoitteellisina ohjelmina. Vuodesta 2004 lähtien tavoitteena on ollut luoda yliopistotutkintoon tähtäävää aikuiskoulutusta aloille, missä tehdään myös tutkimusta eli informaatioteknologiaan, liiketoimintaosaamiseen, elintarvikealalle sekä hyvinvointialalle. Vuonna 2007 aikuiskoulutuksen toiseksi tavoitteeksi nostettiin alueellisen resurssi- ja koordinaatiokeskuksen toiminnallinen kehittämissyö.

Aikuiskoulutuksen kehittämissyöstä vastaa yliopistokeskuksen koulutusryhmä, missä on edustajat joka yliopistosta. Resursseja kehittämissyöhön on ositettu yliopistokeskusmääräraha-hankkeilla.

Tutkintotavoitteellisen aikuiskoulutuksen suunnittelutyössä ja toteutuksessa on päästy pitkälle liiketoimintaosaamisen alalla. Vaasan yliopisto on aloittanut kauppatieteiden maisterin tutkintoon tähtäävän koulutuksen vuonna 2006 johtamisen alalla. Talousoikeuden alalla on vuonna 2007 käynnistynyt opintopolku kohti kauppatieteiden kandidaattia tai maisteria. Vaasan yliopistolla on Seinäjoella ollut vuonna 2007 yhteensä 370 opiskelijaa avoimessa yliopistossa, jonka toteuttamisessa tehdään yhteistyötä mm. Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston kanssa.

Vuonna 2008 Vaasan yliopisto aloittaa Pk-yritysten johtamisen maisteriopinnot Seinäjoen yliopistokeskuksessa, siten että ohjelmaan on sisäänotto joka toinen vuosi. Tälle päätökselle pohjan antoi johtamisen maisterikoulutuksen aikuiskoulutussovelluksen merkittävän suuri kysyntä. Tuleville maisterikoulutuksille rekrytointipohjaa luo tällä hetkellä Seinäjoella 60 johtamisen perus- ja aineopintoja suorittavaa avoimen yliopiston aikuisopiskelijaa. Suuri kysyntä saattaa johtua siitä, että alueella on alan ammattikorkeakoulusta, mutta ei ole ollut yliopistokoulutuspaikkoja. Kuitenkin pk-yritysvaltainen työympäristö tarvitsee kehittyäkseen tulevaisuudessa monipuolisia osaajia, myös yliopistotutkinnon suorittaneita. Alan aikuiskoulutuksen avulla tutkimustuloksia siirtyy työelämään ja myös päinvastoin, käytännön työelämätietoa ja –yhteyksiä tutkimuksen pohjaksi. Liiketoimintaosaamisen alalla tutkintotavoitteellinen aikuiskoulutus pohjautuu yliopistokeskuksessa tehtävään tutkimukseen. Liiketoimintaosaamisen professoreita Seinäjoen yliopistokeskuksessa on Vaasan yliopistolla kolme ja Helsingin yliopistolla yksi.

Pk-yritysten maisterikoulutuksen toteuttamistavassa huomioidaan aikuisten työssäkäyvien erilaiset tarpeet mm. opintoneuvonnassa, verkko-opetuksessa ja lähiopetusajankohdissa. Hyödynnettävien virtuaalisovellusten pohja on luotu yliopistokeskukseen vuosina 2004-2006.

Keväällä 2008 alkaa Agrollogista agronomiksi väyläopinnot Seinäjoella. Ne toteutetaan pääosin avoimen yliopiston opintoina. Opintoja on suunniteltu yhteistyössä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin, Helsingin yliopiston maa- ja metsätaloustieteellisen tiedekunnan ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa. Väylän suorittamaan opiskelijat voivat hakea tutkinnon suorittamisoikeutta Helsingin yliopistolta. Koulutusohjelman tiedotustilaisuuteen 12.12.2008 osallistui noin 80 henkeä. Seinäjoen lisäksi tiedotustilaisuus lähetettiin videoneuvotteluyhteydellä Mikkeliin ja Kokkolaan.

Sibelius-Akatemian ja Tampereen yliopiston yhteistyönä populaari- ja kansanmusiikin maisterikoulutus on tarkoitus aloittaa vuonna 2008, ohjelmasta suunnitellaan valmistuvan sekä filosofian maistereita että musiikin maistereita. Koulutus perustuu kahteen mittavaan selvitykseen, alan tohtorikoulutuksesta saatuun kokemukseen ja Seinäjoen yliopistokeskuksessa tehtävään populaarimusiikin tutkimukseen. Vuonna 2008 jatketaan Tampereen ja Vaasan yliopistojen yhteistyötä julkisjohtamisen opintopolun suunnittelussa.

Vuonna 2008 jatketaan yliopistokeskuksen yhteisen palvelun Vakaasti akateemiset valmiiksi Etelä-Pohjanmaalla, VakavaEP:n toteuttamista. Palvelussa on ollut mukana 43 opiskelijaa ja siitä on valmistunut yhteensä 10 pro gradua, jotka on tehty Vaasan yliopistolle, Tampereen yliopistolle, Helsingin yliopistolle ja Tampereen teknilliselle yliopistolle (tilanne 31.12.2007).

Tampereen yliopiston filosofian maisteriohjelmasta opiskelijat valmistuvat v. 2008. Tampereen teknillisen yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteistyönä toteuttamasta DI-muuntokoulutuksesta opiskelijat ovat valmistuneet ja uusi DI-muuntokoulutusohjelma on suunniteltu alkavaksi samanlaisella yhteistyömallilla ammattikorkeakoulun kanssa, ESR-hankkeena. Tampereen yliopiston avoimen yliopiston toteuttamina jatkuvat sosiaalityön ja hoitotieteen opintopolut.

Opintoneuvonnassa ja opintojen suunnittelussa synergiaetuja hyödynnetään laajasti. Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskusten ja Vaasan yliopiston Levon Instituutin kanssa opintoneuvontaa ja –ohjausta toteutetaan yhteisen hankkeen voimin. Yliopistokeskuksen sisällä yhteistyötä opintoneuvonnassa ja –ohjauksessa on tehty neljä vuotta eli koko sen ajan, kun tutkintotavoitteellisen koulutuksen kokonaisuutta on ryhdytty yliopistokeskuksessa suunnittelemaan. Yhteistyötä on tehty mm. hankkeissa Aikuisopiskelijan palveluympäristön

kehittäminen (2005), Ohjaus, neuvonta ja opetusyhteistyö UCS:ssä (2006), Vakava EP (2005-) ja Avoimen yliopiston yhteisesiintyminen (2005, 2006, 2007).

Jatko-opiskeluvalmiuksia mm. Epanet –tutkimusryhmissä työskenteleville tarjotaan Eduepanetissa, jota toteutetaan ESR-rahoituksella. Tampereen teknillinen yliopisto toteuttaa tekniikan alan tohtorikoulua yhteistyössä Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa.

Yliopistoyhteistyön tuloksena on Seinäjoella tarjolla tutkintoon tähtäävä aikuiskoulutusta jokaisella osaamisalueella. Tutkintokoulutus tähtää kandidaatin, maisterin, lisensiaatin tai tohtorin tutkintoihin. Tämän kokonaisuuden kehittämisessä yliopistokeskus on ollut avainroolissa ja työssäkäyville tämä merkitsee elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien merkittävää parantumista.

Yhteenveto tutkintotavoitteellisesta aikuiskoulutuksesta UCS:ssä v. 2008

<p>Informaatioteknologian soveltaminen DI-muuntokoulutus II (TTY), 2008 Tekniikan alan tohtorikoulu (TTY), 2005</p>	<p>Liiketoimintaosaaminen/johtaminen Johtamisen maisterikoulutus (VY), 2006 Pk-yritysten johtamisen maisterikoulutus (VY), 2008 Talousoikeuden opintopolku (VY), 2007 Julkisjohtamisen opintopolku (VY, TaY), suunnittelussa</p>
<p>Elintarvikeala Agrologista agronomiksi- siltaopinnot (HY), 2008</p>	<p>Alueet ja hyvinvointi Sosiaalityön opintopolku (TaY) Hoitotieteen opintopolku (TaY) Populaari- ja kansanmusiikin koulutus (SibA, TaY), 2008</p>
<p>Eduepanet (tohtori) Vakava EP (kandi, maisteri)</p>	

4.2. Aikuiskoulutuksen resurssikeskus ja työelämälähtöiset yliopistolliset erikoistumisohjelmat

Aikuiskoulutuksen resurssi- ja koordinaatiokeskuksen suunnittelu on käynnistetty v. 2006 ja työ konkretisoituu aikuiskoulutustoiminnaksi v. 2008 aikana. Aikuiskoulutuksen resurssikeskus –hankkeessa on määritelty asiakkuuksia, määritelty yliopistollisen aikuiskoulutuksen laatuksiteerit sekä yliopistokeskuksen aikuiskoulutusresurssit. Asiakaskontaktointia on systematisoitu ja sillä on saatu työelämänäkökulmaa koulutusohjelmiin. Aikuiskoulutuksen resurssikeskus -hankkeen tavoitteena on aikaansaada yliopistollisen aikuiskoulutuksen ohjelma-asiakirja keväääseen 2008 mennessä ja laajentaa yhteistyötä ja työnjakoa ammattikorkeakoulun ja kesäyliopiston kanssa.

Ohjelma-asiakirjassa on yhteisesti suunniteltuja ja toteutettuja aikuiskoulutuksia, erityisesti työelämälähtöisiä yliopistollisia erikoistumisohjelmia ja korkeakoulutasoisia oppisopimuskoulutuksia kuin myös yhteisiä, pitkänaikavälin kehittämislinjauksia.

Vuoden 2008 Aikuiskoulutuksen resurssikeskus –toiminnan pääpaino on sisältöjen tuottaminen eli työelämälähtöisten koulutusohjelmien käynnistäminen ja toteuttaminen. Ensimmäinen mittava yhteistyökoulutus eli Innoventurer koulutus, alueellista kehittämistyötä, tekeville käynnistyi syksyllä 2007. Koulutuksen toteuttamisen kumppaneina toimivat Tampereen ja Helsingin yliopisto.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyö pohjautuu Yrittäjyysmaakunnan yhteistyöasiakirjaan ja yrittäjyyden edistämistä koskevaan sopimukseen. Käytännössä koulutusyhteistyötä tehdään v. 2008 mm. yrittäjyys Hankkeessa, missä yliopistokeskuksen rooli on tuoda hankkeelle lisäarvoa Epanetissa tehtävän yrittäjyystutkimuksen osaamisaloilta.

Täydennyskoulutuksen volyymit kasvoivat 1995-luvulta lähtien mm. EU-hankkeiden myötä. EU-hankkeiden toteutuksessa täydennyskoulutuksen asiakaskontaktit ovat ohentuneet ja näihin kontakteihin perustuvien, aidosti markkinoilla myytävien tuotteiden kehittäminen on vähentynyt. Tämä on ajanut täydennyskoulutusalan uuteen tilanteeseen koko maassa. Toisaalta, samaan aikaan, työelämälähtöisen aikuiskoulutuksen merkitys ja tarve ovat kasvaneet. Opetusministeriö ja työnantajat peräänkuuluttavat korkeakoulutettujen täydennyskoulutusmahdollisuuksien lisäämistä ja mm. oppisopimujärjestelmän luomista. Seinäjoen yliopistokeskuksessa korkeasti koulutettujen kasvavaan täydennyskoulutustarpeeseen vastataan tutkintokoulutuksina aikuisille, yliopistollisilla työelämälähtöisillä erikoistumisohjelmilla ja oppisopimusjärjestelmän hyödyntämisellä.

5. Yhteisten osaamisalueiden vahvistaminen

Tutkimusta, koulutusta ja kehittämistyötä pyritään jatkossa suunnittelemaan yhä enemmän yhteisinä osaamisalueina. Osaamisalueet helpottavat toiminnan profiloitumista ulospäin ja kannustavat yhteistyöhön keskuksen sisällä. Yhteistyöhön kannustetaan myös yliopistokeskuksen kehittämismäärärahan käytöllä. Rahaa käytetään erityisesti useita yliopistoja koskien hankkeiden toteutukseen. Toiminnallisena tavoitteena on, että yhteisten osaamisalueiden vahvistuminen näkyy henkilötason vuorovaikutuksena yliopistokeskuksen sisällä ja uusina tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeina, joiden toteuttamiseen osallistuu asiantuntijoita eri tieteenaloilta ja eri yliopistoyksiköistä.

Vuonna 2008 mittavan yhteistyön alueen muodostaa tutkimustiedon siirtäminen työ- ja elinkeinoelämän käyttöön. Siirtämisessä hyödynnetään hieman perinteisempiä menetelmiä kuten täydennyskoulutusta, mutta myös kokeillaan aivan uusia. Tutkimustiedon siirtämisen strategioista tehtiin selvitys vuoden 2007 aikana. Selvitykseen pohjautuen kokeillaan käytännössä miten kysyntälähtöinen tiedon siirtäminen toimii. Esimerkkinä käytetään Hollannin Haagissa kehitettyä toimintatapaa, jossa yritysten yhteydenotoista rakennetaan tieteellistä yhteistyötä.

6. Tutkimus- ja oppimisympäristöt

Vuoden 2004 jälkeen on Seinäjoen yliopistokeskukselle saatujen kehittämismäärärahojen turvin rakennettu tietoverkkoja hyödyntäviä tutkimus-, oppimis- ja työympäristöjä. Tietoverkkojen kehittäminen on sekä yliopistokeskuksen oman osaamisen vahvistamista että tutkimus- ja oppimisympäristöjen kehittämistä. Vuonna 2008 selvitetään erityisesti miten virtuaaliopetuksen avulla voidaan laajentaa täydennyskoulutusta sekä tehostaa tutkintoon tähtäävää koulutusta.

Yliopistokeskustyksiköille rakennetut langattomat verkkoyhteydet ulottuvat verkkovierailuperiaatteen mukaisesti myös Seinäjoen Ammattikorkeakoulun verkkoympäristöihin. VPN –yhteydet mahdollistavat suojatun yhteyden myös kaupallisten avointen yhteyksien päässä olevista etätyöpisteistä emon-organisaatioiden verkkoihin. SIP-puhelujärjestelmän avulla saavutetaan sisäpuhelujen hyödyt yliopistoyksiköiden välisessä puheluliikenteessä ja lisäksi www-ympäristöön integroituja tavoitettavuuspalveluja. Videoneuvottelujärjestelmän avulla korvataan työmatkoja ja ollaan yhteydessä tutkimusverkostoihin ympäri maailman. Yliopistojen sähköisiä aineistoja tarjotaan käyttöön yhteistyössä Seinäjoen korkeakoulukirjaston kanssa.

Merkittävä osa rakennetuista palveluista on ulotettavissa myös tutkimus-, etäopetus- ja yhteistyöverkostojen käyttöön. Ohjelmistopohjaisia monipisteneuvottelujärjestelmiä on jo asennettu ja testattu opetuskäytössä sekä yhteydenpidossa kehitysyhteisöihin. Niiden jatkokehityksen tavoite on tuoda videoneuvottelupalvelut kaikkien yliopistoyksiköissä työskentelevien työasemiin. Lisäksi opiskelijoiden ja etätyöskentelijöiden käyttöön tullaan tarjoamaan viimeisintä ohjelmistokehitystä edustavat vapaan lähdekoodin työpöytäjärjestelmät.

Yliopistoyksiköiden oman pysyväisluonteisen henkilökunnan osalta ympäristöjen käyttöaste on jo korkea. Sen sijaan projektihenkilöstön tiedot ja käsitykset virtuaalisten ympäristöjen hyödyntämisestä ovat toistaiseksi vaihtelevia. Henkilöstön koulutusta uuden teknologian hyödyntämiseksi jatketaan. Virtuaalisten ympäristöjen kehitys- ja ylläpitotyön tavoite on tehdä

virtuaalisissa ympäristöissä tapahtuva työskentely mahdollisimman joustavaksi riippumatta käytetyistä tietoliikenneyhteyksistä.

Vuonna 2008 otetaan käyttöön yliopistokeskuksen Intranet-tietopalvelu. Yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa kirjasto- ja tietopalvelujen kehittämisessä jatketaan. Vuonna 2008 yliopistokeskus osallistuu yhteisellä päätöksellä korkeakoulukirjaston rahoittamiseen.

7. Palveluyksikkö

Yliopistokeskuksen yhteisiä tehtäviä hoitaa palveluyksikkö. Palveluyksikön tehtävänä on toteuttaa Seinäjoen yliopistokeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaa, valmistella asiat johtoryhmälle, vastata yhteisten hankkeiden valmistelusta ja yliopistokeskuksen tiedotuksesta. Palveluyksikön yhteydessä toimii Epanet-verkoston koordinaatiohenkilöstö. Organisaatiomalli on osoittautunut toimivaksi. Palveluyksikössä toimivat tutkimusjohtaja, koulutussuunnittelija ja osastosihteeri. He ovat virkasuhteessa Tampereen yliopistoon. Epanet-verkoston koordinaatiohenkilöstö on palvelussuhteessa Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistykseen.

8. Yliopistokeskuksen sisäinen yhteistyö

Yliopistokeskus pyrkii toiminnallaan lisäämään henkilöstön keskinäistä vuorovaikutusta. Yliopistokeskuksessa toimii rehtorien kokouksen ja johtoryhmän lisäksi kehittämishankkeiden seurantaryhmä, koulutusryhmä, talousryhmä sekä markkinointiryhmä. Näissä ryhmissä ja yhteisissä hankkeissa konkretisoituu käytännön yhteistyö. Se, että valtaosa yliopistoyksiköistä on asettunut teknologia- ja innovaatiokeskus Framin 2.kerroksen yliopistokäytävän varrelle, antaa vuorovaikutukselle hyvät mahdollisuudet.

Henkilöstölle, asiakkaille ja muille sidosryhmille tarkoitettua yliopistokeskuspäivä pidetään tänä vuonna viidennen kerran, nyt päivänä on 1.2.2008. UCS-lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa ja sillä pyritään yhteisen tiedon lisäämiseen. Vuonna 2008 jatketaan tutkimustiedon siirtämisen uuden järjestelmän Webanetin kehittämistä. Kehittämistyön organisaatiota vahvistetaan. Mukaan pyritään saamaan, entistä kiinteämmin, ammattikorkeakoulu sekä tiedotusalan ammattilaisia.

9. Valtakunnallinen yhteistyö

Kuuden suomalaisen yliopistokeskuksen yhteistyöfoorumin toiminta vakiintui vuonna 2005 - 2006. Yliopistokeskusten koordinaattorit tapaavat säännöllisesti. Lisäksi järjestetään vuosittain kaksi toiminnan kehittämiseen tähtäävää seminaaria. Syksyisin järjestetään valtakunnallinen

yliopistokeskuseminaari. Se järjestetään samalla paikkakunnalla missä toimii foorumin vetovuorossa oleva yliopistokeskus.

Vuoden 2006 aikana saatiin valmiiksi yliopistokeskusten ensimmäinen yhteinen kehittämishanke. Hankkeessa selvitettiin suomalaisten yliopistokeskusten toiminnallista profiilia ja rahoituspohjaa. Samalla tehtiin toimenpide-esityksiä rahoitusmallin kehittämisestä. Kesällä 2006 päätettiin, että jatkossa pyritään toteuttamaan ainakin yhtä yhteistä kehittämishanketta. Vuonna 2008 yhteiseksi hankkeeksi tulee muodostumaan yliopistokeskusten toiminnan alueellisen vaikuttavuuden valtakunnallinen arviointiprojekti. Lisäksi aikuiskoulutuksen koordinaatio- ja resurssikeskuksen kehittämisen osalta pyritään lisäämään valtakunnallista yhteistyötä.

10. Yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa

Seinäjoen yliopistokeskus on jo pitkään tehnyt tiivistä yhteistyötä Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyö siirtyi uudelle tasolle kun alkoi tutkimustyön vahvistamiseen tähtäävä yhteistyö eli Epanet -verkoston toteuttaminen. Yhteistyö on jatkunut viime vuosina alueellisen korkeakoulupolitiikan suunnittelussa, e-oppimiskeskuksen kehittämisessä, virtuaalilaboratorion toiminnassa, tietoverkoissa, tutkintotavoitteellisen koulutuksen suunnittelussa sekä opiskelijoiden tietopalveluissa. Syyskuun 6. päivä 2007 allekirjoitettiin Yrittäjyysmaakunnan korkeakoulujen yhteistyöasiakirja. Siinä määriteltiin yhteistyön alueet sekä yhteinen tavoite edistää alueen yrittäjyyttä korkeakoulujen käytettävissä olevilla välineillä.

Epanet -tutkimusryhmien työn pitkäjänteisyyttä lisätään rahoitus- ja tutkijayhteistyöllä. Yhteistyö koulutuksen suunnittelussa laajenee vähitellen mm. kohti yhteisiä täydennyskoulutustuotteita. Vuoden 2006 lopussa sovittiin yhteistyöstä, jonka mukaan tutkintotavoitteellisen koulutuksen suunnitelmat kulkevat koulutuksen yhteistyöryhmän kautta

Johtoryhmien yhteistyön eli johdon foorumin työskentely vakiinnutetaan. Keväällä 2008 Seinäjoen kaupungin sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun aloitteesta tehdään selvitys korkeakouluopetuksen ja tutkimuksen kehittämisen vaihtoehdoista. Selvitysmiehenä tulee toimimaan vuorineuvos, professori Kari Neilimo. Selvitystyössä sekä työn tulosten hyödyntämisessä tulee korkeakoulujen laajennetulla yhteistyöfoorumilla olemaan keskeinen tehtävä. Laajennetun yhteistyöfoorumin toimintaa osallistuvat, johtoryhmien lisäksi, myös yliopistojen rehtorit.

11. Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma vuonna 2008

Yliopistokeskuksen budjetti koostuu yhteisten toimintojen budjetista sekä yliopistokohtaisista budjeteista. Yhteisten toimintojen kuten kehittämismääräraha (500.000) ja palveluyksikön varat kulkevat Tampereen yliopiston kautta. Kehittämismäärärahan käyttö on esitetty liitteessä 1.

Opetusministeriön koordinaatorahoituksella (170.000) vastataan ensisijaisesti palveluyksikön henkilöstön palkka- ja toimitilakuluista ja Moderni yliopistollinen tutkimus- ja koulutusyhteisö (YTY) –hankkeella Epanet –koordinaatiohenkilöstön toimitilakuluista, etätyökeskuksen projektipäällikkyiden kuluista ja yhteisistä toimistokuluista.

Rahoitus v. 2008

1000 €

	Kustannusarvio v. 2008 1000 €	<i>Erytisvoimavarat OPM</i>	<i>YTY-hanke Etelä-Pohjanmaan Liitto ja Seinäjoen kaupunki</i>
Palkat sivukuluineen	160	160	
Tilakustannukset	80 *	8	72
Matkakulut	7	7	
Laitehankinnat	2		2
Muut kulut * toimisto- ja markkinointi * ostopalvelut, sis. projektipäällikön työn ostopalvelun	47	6	41
Yhteensä	296	181	115

Tilakustannukset sisältävät 22.000 euroa YTY-hankkeeseen sisältyvän etätyökeskuksen tutkijoiden tilakustannuksia